



IZZ. Het ledencollectief
van mensen in de zorg.



FWG
Progressional
People



POSTADRES
Postbus 2510
3500 GM Utrecht

BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht

TELEFOON
030 751 1003

FAX
030 751 1719

INTERNET
www.cnvconnectief.nl

E-MAIL
info@cnv.nl

Aan de leden van de Commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Per e-mail verzonden

AFZENDER
CNV Zorg & Welzijn

DOORKIESNUMMER
030 - 751 1710

E-MAIL
d.raimundo@cnv.nl

PLAATS
Utrecht

DATUM
6 oktober 2021

ONS KENMERK
065/AW/dr

UW KENMERK

BETREFT
arbeidsmarktbeleid zorg en welzijn

Geachte leden van de Commissie,

Op 7 oktober spreekt u over het arbeidsmarktbeleid in zorg en welzijn. Verschillende rapporten en adviezen, zoals het WRR rapport over Houdbare Zorg, het SER advies Aan de slag voor de zorg en Applaus is niet genoeg van de RVS geven aan dat het arbeidsmarkt vraagstuk in de zorg en welzijnssector steeds knellender wordt. Ondanks alle inspanningen van u als Kamer, de overheid en veldpartijen lukt het nog maar niet om tot een kentering te komen.

CNV, Stichting IZZ, Stichting FWG, PGGM en RegioPlus willen in samenwerking met andere partners in de zorg aan de slag om een bijdrage te leveren aan dit maatschappelijk probleem en hebben daarbij uw steun nodig.

Kerncijfers

De zorg loopt over en de zorgarbeidsmarkt loopt vast: een toenemende zorgvraag en een steeds krappere arbeidsmarkt zet de kwaliteit en continuïteit van de zorg verder op scherp. Het verzuim en de uitstroom lopen al jaren op.

- Dit jaar constateerden we een toename van het verzuim met bijna 9% in 1 jaarⁱ.
- Iedere dag telt de zorg- en welzijnssector 95.000 zieke medewerkers.
- Een hoog ongewenst verloop (39% verlaat de werkgever binnen twee jaar, 10% per jaar verlaat de sectorⁱⁱⁱ).
- Driekwart van het personeel kwam in aanraking met agressie en ongewenst gedrag op de werkvloerⁱⁱⁱ.
- En er is sprake van afnemend werkplezier door gebrek aan autonomie in en zeggenschap over het werk.
- Uit de actiebereidheid van medewerkers in de UMC's blijkt dat de grens is bereikt. Naast natuurlijk meer financiële waardering, komen medewerkers vooral in actie tegen de hoge werkdruk.

Deze som draagt bij aan krapte en werkdruk waardoor de toegang en

Bij beantwoording ons
kenmerk vermelden
a.u.b.

beschikbaarheid van zorg, maar ook het maatschappelijk draagvlak voor ons systeem, verder onder druk komt.

Dat de zorg en welzijnssector een vitale sector is voor heel Nederland, blijkt uit de volgende observaties:

- Er wachten nu 170.000 mensen op een operatie.
- Mensen die dat wensen kunnen niet overal meer thuis overlijden door gebrek aan wijkverpleging.
- Op de IC's is de uitstroom van verpleegkundigen zo groot, dat er minder bedden beschikbaar zijn dan voor de uitbraak van de corona-crisis.
- Bevallende in het ziekenhuis in de buurt kan niet altijd meer.
- Nu er een start wordt gemaakt met inhaalzorg, zorgt dit vanwege de revalidatie van patiënten voor extra druk op de thuiszorg.

Het kan en moet anders

Tijdens de algemene beschouwingen hebt u een belangrijke eerste stap gezet om de grote beloningsachterstand van zorg- en welzijnsprofessionals in te lopen ten opzichte van markt en publieke sectoren. En natuurlijk zal een nieuw kabinet met het stimuleren van preventie en het bevorderen van samenwerking in de zorg aan de slag gaan. Maar er is meer nodig, ook op de korte termijn.

Het ziekteverzuim moet worden teruggedrongen, evenals de vlucht van startende professionals. Daarnaast moet er ruimte, dus tijd en geld, komen voor ontwikkeling en scholing om zorgpersoneel nu en in de toekomst meer mogelijkheden te bieden en (zij-)instromers beter te begeleiden. Om meer aandacht te kunnen besteden aan preventie en samenwerking, moet juist de denkkraft van zorgprofessionals zelf beter worden benut. Dit met aandacht en ruimte voor wat regionaal passend is en voor maatwerk op organisatieniveau. De kennis en expertise van zorgprofessionals is van wezenlijk belang en zeggenschap verdient op alle niveaus een impuls. Want professionele zeggenschap zorgt niet alleen voor verbetering van de kwaliteit van zorg, maar zorgt er ook voor dat het vak van zorgpersoneel aantrekkelijk en gewaardeerd is én blijft. Bovendien kan door kennis uit de praktijk in te zetten, dure en vertragende bureaucratie aangepakt worden.

CNV, Stichting IZZ, Stichting FWG, PGGM en RegioPlus slaan de handen ineen (en nodigen anderen uit om aan te sluiten) om te werken aan meer autonomie en zeggenschap, behoud van zorgmedewerkers en het terugdringen van verzuim. Dit vraagt om een landelijke gecoördineerde aanpak waarin lopende projecten² zoals het Preventieplan voor zorgmedewerkers, Excellente zorg, Zorgprofessionals maken de toekomst, Verpleegkundige innovatie en positionering, Merkbaar Beter, Sterk in je werk, regionale aanpak via 'Samen regionaal Sterk' en Aanpak organisatie klimaat op regionaal niveau worden gebundeld. We zoeken daarbij ook expliciet aansluiting bij de plannen voor het versterken van medezeggenschap die door V&VN met werkgevers zijn opgesteld.

² 'Excellente zorg' (zie www.venvn.nl/exellente-zorg/), 'Zorgprofessionals maken de toekomst' (zie www.zmt-ziekenhuizen.nl/), 'Verpleegkundige innovatie en Positionering' (zie www.nfu.nl/themas), 'Merkbaar Beter' (zie www.merkbaarbeter.nl), Aanpak organisatie klimaat (zie <https://www.izz.nl/zorgorganisaties/de-izz-aanpak-indialoog-uitgelegd>) en 'Sterk in je Werk' (zie www.sterkinjewerk.nl).

Belangrijke pijlers in deze plannen zijn:

- Het vergroten van inzichten rondom uitstroom en verzuim door gebruik van data.
- Bewustwording van de urgentie tot gerichte verandering en verbetering die merkbaar is op de werkvloer.
- Monitoren, metingen en dataverrijking voor meer en beter inzicht in belemmeringen en successen bij versterking van zeggenschap en het terugdringen van verzuim en verloop.
- Daarop geënte inhoudelijke plannen van aanpak tot gerichte verandering en verbetering, altijd met de betrokkenheid van zorgprofessionals zelf.
- Investering in goed werkklimaat, modern werkgeverschap en eigentijds leiderschap.
- Het delen van goede voorbeelden en werkwijzen door deze breed beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld via het Actie Leer Netwerk.

Partijen vragen uw steun om de voorgestelde landelijk gecoördineerde aanpak die regionaal vorm krijgt vanuit overheidswege (financieel) te ondersteunen. Om op die manier tot een logisch geheel van interventies te komen die zorgen voor merkbare verbetering op de werkvloer. Zodat we -met dataverrijking, versterking van de bewustwording en zeggenschap van zorgmedewerkers zelf- de huidige arbeidsmarkt vraagstukken gericht aanpakken en het verzuim en de ongewenste uitstroom verlagen.

Uiteraard zijn wij altijd bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,
namens ondertekenaars
Stichting IZZ, Stichting FWG, PGGM en RegioPlus
en mede namens Vernet en PGGM&CO



Anneke Westerlaken
voorzitter CNV Zorg & Welzijn

ⁱ Vernet, *Verzuim ontwikkeling zorgsector (verzuim in %), april 2021.*
www.vernet.nl

ⁱⁱ RegioPlus, [Uitstroomonderzoek](#)

ⁱⁱⁱ VWS en PGGM, onderzoek naar agressie en geweld op de werkvloer, april 2021.